

Kleine Sunda eilanden, 21 dagen

Reisschema

- Dag 1 Amsterdam - Denpasar
- Dag 2 aankomst Denpasar - Ubud
- Dag 3 Ubud
- Dag 4 Ubud - vlucht naar Ende - Wologai - Moni
- Dag 5 Moni - Kelimutuvulkaan - Riung
- Dag 6 Riung, boottocht naar Kalong, Pulau Tiga en Rutong eiland
- Dag 7 Riung - Soa - Bajawa
- Dag 8 Bajawa, bezoek Luba, Bena en Guru Sina
- Dag 9 Bajawa - stop Ranamese meer - Ruteng
- Dag 10 Ruteng - Lembor - Labuan Bajo
- Dag 11 Labuan Bajo, begin drie daagse boottocht naar Kanawa eiland - Kelor - Kalong-eiland
- Dag 12 Kalong-eiland - Rinca - Pink Beach - Komodo
- Dag 13 Komodo - Gili Laba - Sape - einde boottocht in Bima
- Dag 14 Bima - Sumbawa Besar
- Dag 15 Sumbawa Besar
- Dag 16 Sumbawa Besar - boot naar Labuhan Haji - Tetebatu
- Dag 17 Tetebatu - Senggigi
- Dag 18 Senggigi
- Dag 19 Senggigi
- Dag 20 Senggigi - Amsterdam
- Dag 21 aankomst Amsterdam

Dag tot dag beschrijving

Bali

Dag 1 Amsterdam - Denpasar

Dag 2 aankomst Denpasar - Ubud

Dag 3 Ubud

Dag 4 Ubud - vlucht naar Ende - Wologai - Moni

We starten de reis in Ubud, het culturele centrum van Bali. In Ubud wonen veel kunstenaars en ambachtslieden en je kunt je lol op bij de vele leuke winkels en handwerkatiertjes. Bezoek Monkey Forest, een prachtig stukje natuur en het thuis van honderden brutale apen. Wandel of fiets door de omgeving van Ubud, geniet van de groene, terrasvormige rijstvelden en ontdek de kleine verscholen tempels. Je kunt in Ubud heerlijk eten in een van de vele restaurantjes en barretjes. De vriendelijke bewoners zorgen ervoor dat je je meteen thuis voelt. Zin om te relaxen? Laat je dan masseren in één van de spa's.

Ubud is een gemakkelijk vertrekpunt om meer van Bali te zien. Pak een mountainbike en fiets door pittoreske dorpjes en rijstvelden van de Batur vulkaan of bezoek de verschillende badplaatsen in het zuiden en oosten van Bali.

Vanuit Denpasar vliegen we met een binnenlandse vlucht naar Ende op Flores. Dit is één van de mooiste Sunda-eilanden. Over smalle, slingerende bergwegen rijden we naar het vulkanisch hooggebergte en overnachten we in Moni. We passeren onderweg de traditionele dorpen van de Lio en bezoeken Wologai. Als je door de dorpjes struint, krijg je een goed beeld van hoe de mensen hier leven.

Riung

Dag 5 Moni - Kelimutuvulkaan - Riung

Dag 6 Riung, boottocht naar Kalong, Pulau Tiga en Rutong eiland

Dag 7 Riung - Soa - Bajawa

Vanuit Moni maken we een tocht naar de Kelimutu vulkaan. Vanaf de dichtbeboste top heb je een onvergetelijk uitzicht op het mooiste dat de eilandengroep aan natuurschoon te bieden heeft: drie schitterende meren, gelegen in diepe kraters. Opmerkelijk genoeg veranderen de meren regelmatig van kleur, van turkoois naar groen of naar rood en zwart. Een fascinerend fenomeen en niemand weet precies hoe dit gebeurt.

We gaan verder naar Riung en maken een boottocht naar de tropische eilanden Rutong, Pulau Tiga en Kalong. We nemen de tijd om te relaxen op de witte stranden en verkennen al snorkelend de mooie onderwaterwereld. Als je goed oplet, zie je vleerhonden majestueus zweven door de lucht. Vanuit Bajawa bezoeken we de hotspots van Soa.

Bajawa en Ruteng

Dag 8 Bajawa, bezoek Luba, Bena en Guru Sina

Dag 9 Bajawa - stop Ranamese meer - Ruteng

Dag 10 Ruteng - Lembor - Labuan Bajo

In het hoog gelegen Bajawa is het lekker koel. Hier ontmoeten we de Ngada, de traditionele bewoners die in harmonie leven met de natuur en hun voorouders. In de omliggende dorpjes Luba, Guru Sina en Bena zie je hun parasolachtige bouwsels en traditionele huisjes.

Vanuit Bajawa reizen we door naar Ruteng. Deze rit duurt best lang, maar we rijden door spectaculaire en afwisselende landschappen. We stoppen regelmatig om de benen te strekken en om bijvoorbeeld even te relaxen op het strand, een plantage te bekijken, een dorp te bezichtigen of een arak-stokerij te bezoeken. Ook stoppen we even bij het Ranamese meer, een prachtig bergmeer.

Het kleine stadje Ruteng ligt in de bergen en het is hier aangenaam koel. Ruteng is de hoofdstad van de Manggarai. Op de levendige markt verhandelen bewoners uit de omliggende heuvels dagelijks hun waren. De omgeving leent zich uitstekend voor een wandelingetje. Neem vooral de tijd om te genieten van de schitterende uitzichtpunten over de heuvels, valleien en rijstvelden. De volgende dag kunnen we onder andere stoppen bij unieke rijstvelden in de vorm van een spinnenweb. Alleen in dit deel van Indonesië wordt die manier van rijst verbouwen toegepast. Na een lange afdaling komen we aan in de havenplaats Labuanbajo. Die avond kun je in een prettig hotel genieten van het uitzicht op de

haven en de ondergaande zon.

Komodo Nationaal Park en Pink Beach

Dag 11 Labuan Bajo, boot naar Kanawa eiland - Kelor - Kalong eiland

Dag 12 Kalong eiland - Rinca - Pink Beach - Komodo

Dag 13 Komodo - Gili Laba - Sape - Bima

Zin in avontuur? Dat komt goed uit. De komende dagen gaan we namelijk op zoek naar verschillende exotische dieren. In de havenplaats Labuan Bajo ligt de boot klaar om ons in drie dagen van Flores naar Sumbawa te brengen. Via een aantal kleine eilandjes varen we naar Kalong eiland, ook wel vleerhondeneiland genoemd. Onderweg kun je heerlijk zonnen op het dek en onderweg kunnen we snorkelen. Tussen Sumbawa en Flores liggen tientallen prachtige eilandjes. De volgende dag varen we verder en stoppen we op het onherbergzame Rinca, dat met Komodo bij Komodo nationaal park hoort. We maken hier een mooie

wandeling onder leiding van een gids en speuren naar herten, buffels, apen en de befaamde Komodovaranen.

Met een gids de binnenlanden intrekken op zoek naar deze unieke reptielen. De prehistorisch aandoende, vleesetende hagedissen kunnen een lengte van bijna drie meter bereiken. We overnachten twee nachten op de boot en hebben alle gelegenheid om te snorkelen en te zwemmen. Tijdens de boottocht worden heerlijke Indonesische maaltijden bereid. Via Gili Laba en Sape komen we tenslotte aan op Sumbawa. De bus brengt je vervolgens naar de oude sultanstad Bima.

Sumbawa Besar

Dag 14 Bima - Sumbawa Besar

Dag 15 Sumbawa Besar

Dag 16 Sumbawa Besar - boot naar Labuhan Haji - Tetebatu

De bevolking van Bali is overwegend hindoeïstisch, de bewoners van Flores katholiek en de mensen op Lombok en Sumbawa zijn overwegend islamitisch. Dat zul je in Bima snel merken als je 's morgensvroeg de oproep tot gebed hoort. Op de Jalan Flores avondmarkt, vlakbij het sultanpaleis, kun je bij alle stalletjes en winkeltjes proeven hoe de lokale keuken smaakt.

We rijden door een heuvelachtig landschap met dichte regenwouden naar onze volgende stop, Sumbawa Besar. Hier kun je het houten paleis *Dalam Loka* bekijken. Dit is nog de enige herinnering aan het oude sultanaat van West-Sumbawa. Het paleis is overigens alleen van buiten te bezichtigen. Wie wil, kan oversteken naar het Moyo-eiland, waar je tijdens een mooie zwervtocht door het natuureservaat talrijke vogelsoorten, herten en wilde zwijnen kunt observeren.

Via de kustweg bereiken we de haven Porto Tano, waar we de ferry nemen naar het laatste eiland van de reis: Lombok. Van ver zie je de reusachtige vulkaan Rinjani al opdoemen. Aan de voet van de vulkaan ligt het dorpje Tete Batu, midden tussen de felgroene sawahs. De Balinezen en de Sasak vereren de Rinjani als een heilige berg, een zetel van de goden.

Senggigi

Dag 17 Tete Batu - Senggigi

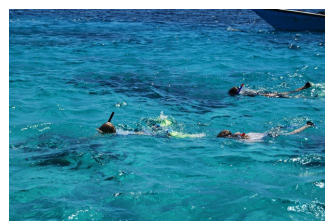
Dag 18 Senggigi

Dag 19 Senggigi

Dag 20 Senggigi - Amsterdam

Dag 21 aankomst Amsterdam

De laatste dagen van de reis strijken we neer in op het strand van Senggigi op Lombok. Het strand is zo mooi dat je er uren kunt doorbrengen. maar je kunt ook iets actiefs gaan doen. Zo is het waterpaleis in Narmada zeker een bezoek waard. Dit prachtige zomerpaleis werd begin 19e eeuw gebouwd door een Balinese koning. Wandelliefhebbers genieten van een wandeltocht in de omgeving van de bergdorpjes Senaru en Sembalun, aan de voet van de vulkaan Gunung Rinjani. Ook een boottocht naar de paradijselijke Gili-eilandjes behoort tot de mogelijkheden. In de azuurblauwe zee, bij de mooie koraalriffen met talloze kleurrijke tropische vissen, kun je heerlijk snorkelen. Grote kans dat je zeeschildpadden tegenkomt!

's Avonds is het prima toeven met een drankje en een hapje aan het strand van Senggigi. Hier kun je de reis heerlijk op je in laten werken. Een perfecte afsluiting van dit mooie avontuur. Vanuit Lombok nemen we een binnenlandse vlucht naar Jakarta en van daaruit vliegen we terug naar Amsterdam.

Op weg met Djoser

Bij onze reizen is er geen sprake van een strak van dag tot dag gepland excursieschema. De reisroute voor de verschillende reizen staat van dag tot dag in de brochure genoemd en staan vast, maar de in de brochure beschreven excursies worden uitgevoerd in overleg met de groep en zijn afhankelijk van de belangstelling. De reisbegeleiding biedt de meeste dagen een programma aan, maar je bent nooit verplicht om hieraan deel te nemen. Bovendien is er ruim gelegenheid om je eigen plan te trekken en er zonder de groep op uit te gaan. Juist dan ervaar je de bekende Indonesische gastvrijheid en behulpzaamheid en kom je op plaatsen waar andere toeristen nooit komen. Gemiddeld bestaan de groepen uit 16 deelnemers. De maximale groepsgrootte is 20 personen.

Praktische informatie

Accommodatie

We overnachten tijdens deze reis in eenvoudige middenklasse hotels, die meestal centraal gelegen zijn en een eigen, sfeervol karakter hebben. De kamers beschikken over eigen douche en toilet, maar zijn niet voorzien van luxe extra's. Enkele hotels op Flores, Sumbawa, Lombok en Bali hebben airconditioning. In andere hotels is waar nodig een fan aanwezig.

Op Bali verblijven we net even buiten de drukte van Ubud. Tussen de rijstvelden en de bossen ligt ons aangename hotel. In de prachtige tuin van het hotel bevindt zich een zwembad en er is een gratis shuttle naar het centrum van Ubud. Wil je helemaal bijkomen van je indrukwekkende reis, dan kun je hier ook een heerlijke massage krijgen.

De Kelimutu Crater Lakes Ecolodge ligt in een vallei met een stomende rivier in de buurt en heeft een prachtig uitzicht over de vulkaan Kelimutu. Het is een ecolodge, wat inhoudt dat men zuinig omgaat met de natuur. Zo wordt alle elektriciteit opgewekt door de zon. Dit hotel is de perfecte uitvalsbasis voor de excursie naar de vulkaan.

Tijdens de boottocht naar Komodo National Park varen we met een lokale boot. Benedende zijn verschillende slaapkooien die je met gordijnen af kan sluiten. Je kan er ook voor kiezen met een dekmatras aan dek onder de sterren te slapen! Verder zijn er toiletten aan boord.

Reis je met een gezin van 3 personen boeken wij standaard een driepersoonskamer voor jullie. Vaak beschikken de hotels waar wij gebruik van maken op deze reis niet standaard over kamers met drie vaste bedden. In dat geval wordt een derde bed of matras bijgeplaatst in een tweepersoonskamer.

Zijn je kinderen wat groter, of wil je meer comfort, kun je ervoor kiezen een éénpersoonskamer bij te boeken. Hiervoor betaalt je een supplement.

Deze selectie geeft een goed beeld van de hotels waar we op deze reis verblijven:

Bekijk hotelreviews op [Tripadvisor](#)

Ubud	Ubud Wana
	Pertiwi Resort
Moni	Kelimutu Crater Lakes Eco Lodge
Riung	Nirvana
	Delmar
Bajawa	Sanian
	JJ Virgo
Ruteng	Hotel Sindha
Labuan Bajo	Jayakarta Hotel
Bima	Marina Hotel
Tetebatu	Nirvana
	Flush Harmony
Senggigi	Jayakarta Lombok Beach Resort & Spa

Reis je met een familie van drie personen dan verblijf je met je gezin op één kamer. Wij raden aan voor meer comfort voor oudere kinderen, tegen betaling van een toeslag, een éénpersoonskamer bij te boeken. De meeste accommodaties in Indonesië hebben namelijk geen triple kamers, waardoor er vaak een 'snoozer' bijzetbedje of alleen een matras op de kamer geplaatst wordt. Kies je hiervoor, of bestaat het gezin uit vier, vijf of meer personen, reserveren we, indien beschikbaar, aan elkaar grenzende kamers.

Vliegreis

Het meest voorkomende vluchtschema staat hieronder. Je kan ook het schema per vertrekdatum bekijken. Vliegtijden en -maatschappijen zijn onder voorbehoud van wijzigingen.

Vlucht met	Traject	Vertrek	Aankomst
Garuda Indonesia	Amsterdam - Jakarta	12:05	06:55*
Garuda Indonesia	Jakarta - Denpasar	09:40	12:35
Garuda Indonesia	Lombok - Jakarta	14:50	15:50
Garuda Indonesia	Jakarta - Amsterdam	22:30	07:50*

* aankomst volgende dag

Tijdsverschil: In de zomer is het op de Kleine Sunda-eilanden 6 uur later.

Vervoer

We reizen over land in comfortabele moderne bussen. Houd er rekening mee dat Indonesië een uitgestrekt land is en dat de af te leggen afstanden soms groot zijn. Een bepaald traject kan inclusief de stops een hele dag in beslag nemen. In de plaatsen zelf maken we geen gebruik van de bus, tenzij anders vermeld. Wil je ergens op eigen gelegenheid heen, dan is het heel makkelijk om vervoer te regelen. Voor een klein bedrag kun je snel met een becak, taxi, bemo of bus op de plaats van bestemming komen. Op verschillende plaatsen kun je een fiets of motor huren. Op het traject van Sumbawa naar Lombok maken we gebruik van een lokale ferry. Op het traject van Bali naar Flores maken we gebruik van een binnenlandse vlucht.

Bij de reis inbegrepen

- Vliegreis met Garuda Indonesia
- Alle vluchttoeslagen
- Binnenlandse vlucht Bali - Ende (Flores)
- Nederlandse reisbegeleiding op alle vertrekdagen
- Hotelovernachtingen met ontbijt
- Boottocht naar Kalong, Pulau Tiga en Rutong eiland
- Driedaagse bootexcursie
- 3 x lunch en 2 x diner op de boot
- Excursie Soa hot spring
- Bezoek aan traditionele dorpen Wologai, Bena en Gurusina
- Wandeling met gids bij Tetebatu

Excursies

Bij Djoser bepaal je zelf welke bezienswaardigheden je de moeite waard vindt om te bezoeken. De een struint graag over de markt in Ubud op zoek naar koopjes, de ander wil op graag het onderwaterleven bekijken met een snorkeltocht of strijkt neer op het terras, om onder het genot van een Indonesische maaltijd, het dagelijks leven gade te slaan. In de meeste gevallen kun je zelf of met groepsgenoten, al dan niet met hulp van onze reisbegeleiding, er te voet of met lokaal vervoer erop uit trekken. Toegangsgelden zijn dan ook niet bij de reissom inbegrepen, zodat je alle vrijheid hebt om je eigen plan te trekken.

Sommige bezienswaardigheden mag je niet missen, zijn slecht bereikbaar of liggen 'en route' naar onze volgende overnachtingsplaats. Denk hierbij aan een bezoek aan de Komodovaranen. Dergelijke excursies zijn bij Djoser in het programma opgenomen. Bij een onvermijdelijk entree, zoals van een nationaal park waarin je verblijft of bezoekt, is het toegangsgeld inbegrepen (m.u.v. Rinca). In andere gevallen is dit entreegeld exclusief.

Tijdens deze reis door de Kleine Sunda Eilanden zijn de volgende excursies in het reisprogramma inbegrepen:

- Excursie Soa hot spring en Wologai (traditioneel dorp)
- Excursie Bena en Gurusina. Ontdek zo de Ngadacultuur.
- Wandeling met gids op het eiland Rinca. Wandeling in de binnenlanden van Komodo op zoek naar de unieke reptielen.
- Bootexcursie met 1x lunch inbegrepen
- 3-Daagse bootexcursie met 3x lunch en 2x diner inbegrepen.

Tijdens deze reis door de Kleine Sunda Eilanden zijn de volgende excursies in het reisprogramma optioneel:

- Breng een bezoek aan het waterpaleis in Narmada op het eiland Lombok.

Reisdocumenten

- E-ticket. Meer informatie over de vlucht ontvang je ongeveer 2 weken voor vertrek.
- Paspoort, dat bij vertrek uit Indonesië nog minimaal 6 maanden geldig is.
- Een visum on arrival is verkrijgbaar (EUR30) op de luchthavens van Denpasar. Met dit visum kun je maximaal 30 dagen in Indonesië verblijven. Indien je langer dan 30 dagen verblijft, dien je het visum voor vertrek bij de ambassade in Nederland aan te vragen.
- Binnenlandse vlucht: Voor het reserveren van de tickets voor de binnenlandse vlucht dienen wij uiterlijk 3 maanden voor vertrek in het bezit te zijn van de paspoortgegevens waarmee wordt gereisd.
- Wanneer u naar Bali reist, moet u toeristenbelasting betalen. De belastingplicht geldt wanneer u vanuit een ander land rechtstreeks naar Bali vliegt, maar ook wanneer u vanuit een andere provincie in Indonesië naar Bali reist. De belasting bedraagt IDR 150.000 (ongeveer € 9) en kan betaald worden via lovebali.baliprov.go.id. Het wordt aangeraden om dit voor vertrek te doen.
- Is uw paspoort beschadigd? Dan kunt u Indonesië niet binnenkomen of verlaten. De Indonesische overheid ziet waterschade, kleine scheurtjes of scheuren in de pagina's als een beschadiging.

Geldzaken

In Indonesië wordt er betaald met de Indonesische Rupiah (IDR). Kijk voor een actuele koers op oanda.com.

Pinnen: in de grote plaatsen op Bali, Sumbawa en Lombok zijn geldautomaten.

Contant: we adviseren een bedrag van € 50,- ~ € 100,- mee te nemen voor noodgevallen.

Als richtbedrag voor uitgaven die niet bij de reissom zijn inbegrepen, zoals maaltijden, entreegelden, facultatieve excursies en persoonlijke uitgaven geldt minimaal € 200,- per persoon per week.

Het is gebruikelijk om fooien te geven voor verleende diensten. Om te voorkomen dat je steeds fooien uit moet delen, wordt aan het begin van de reis een fooienpot ingesteld, waaruit de (gezamenlijke) tips aan de chauffeurs, gidsen, hotelpersoneel e.d. worden betaald. De richtlijn voor de fooienpot voor deze reis bedraagt € 40,-.

Maaltijden

De Indonesische keuken is een van de bekendste van Azië en is buitengewoon gevarieerd. Voor de liefhebbers kan de reis een ware culinaire ontdekkingstocht worden. Indonesië bestaat uit duizenden eilanden, waarvan velen hun eigen recepten en specifieke kruiden hebben. Zo zijn de gerechten op Sumatra in het algemeen veel pittiger dan op Java. De gerechten van Oost-Java zijn doorgaans wat zoeter van smaak. Daar wordt onder andere ook meer gebruikgemaakt van palmsuiker. De Indonesische keuken heeft onder invloed gestaan van de Chinese, Indiase, Arabische en ook de Nederlandse keuken. Elk heeft zijn bijdrage geleverd aan de grote verscheidenheid aan gerechten.

In Indonesië gebruikt men veel kruiden, zoals laos, djintan (komijn), djahé (gemberwortel), koenjit (kurkuma, geelwortel) en ketoembar (korianderzaad). In vrijwel ieder gerecht wordt gebruikgemaakt van uien, knoflook en sambal en vaak wordt er kokosmelk toegevoegd voor de speciale, zachte smaak. Ook het gebruik van ketjap (sojasaus) is algemeen. Als bijgerecht is er vaak kroepoek, atjar en sambal.

Het ontbijt is bij de reissom inbegrepen. Er wordt een continentaal ontbijt geserveerd, maar wie dit prefereert kan veelal ook een Indonesisch ontbijt krijgen. Lunch en diner zijn niet bij de reissom inbegrepen, waardoor je alle vrijheid hebt te bepalen waar, wat en met wie je gaat eten. Dit geldt trouwens niet voor de boottochten. Op dag 6, 11, 12 en 13 is de lunch inbegrepen en op dag 11 en 12 is eveneens het diner inbegrepen in de reissom. De reisbegeleiding kan je adviseren over het Indonesische eten en geschikte eetgelegenheden. Er is een scala aan mogelijkheden, variërend van restaurants tot kleine warungs langs de weg. Overigens bieden verschillende restaurants ook een keuze aan westerse gerechten.

Gezondheid

Voor deze reis wordt aangeraden:

- Vaccinaties tegen DTP, tyfus en hepatitis A
- Malariatabletten

Het is verstandig enigszins te letten op wat je eet. De hygiënische omstandigheden in het land zijn redelijk tot goed. Uiteraard is het handig om een middel tegen darmstoornissen mee te nemen. De reisbegeleiding is in het bezit van een medische set, met daarin steriel medisch hulpmateriaal.

Hotelverlenging

Het is mogelijk om de reis in Senggigi (Lombok) te verlengen. Vervroegen is niet mogelijk.

Je kunt dit aangeven in stap 2 van het boekingsproces bij 'reis verlengen'. De kosten voor de extra overnachtingen zullen getoond worden in het reserveringsoverzicht.

Mocht er in het overzicht geen prijs getoond worden bij de extra hotelovernachting dan is de prijs op aanvraag. We zullen contact met je opnemen zodra de prijs bekend is.

Indien je een ander vluchtschema hebt dan de groep, dan kun je geen gebruik maken van de transfer van/naar de luchthaven.

Klimaat en geografie

Indonesië heeft een tropisch klimaat. De temperatuur is het gehele jaar vrij constant en ligt rond 30°C. Op alle eilanden van deze reis is de temperatuur het hele jaar door zeer gelijkmatig tussen 28° en 32°C. Op zowel Bali als Flores is de temperatuur het hele jaar door zeer gelijkmatig tussen 28° en 30°C. In de hoger gelegen plaatsen op Flores kunnen de temperaturen 's avonds het hele jaar door afkoelen. De droge periode begint rond april en eindigt rond november. De regentijd valt in de tussenliggende maanden. Per jaar kan de aanvang en lengte van de droge en natte periode enigszins verschillen.

Reisbegeleiding en Gidsen

Een enthousiaste Nederlandse reisbegeleider begeleidt deze reis. Onze reisbegeleiders zijn verantwoordelijk voor de organisatorische en technische aspecten van de reis en houden daarbij rekening met de leeftijd en belevingswereld van de kinderen die meereizen. Zij zorgen dat de reis soepel verloopt en zijn het aanspreekpunt voor vragen en wensen. De eigen passie, in combinatie met een uitgebreide training en inwerkprocedure, vormt de basis voor hun deskundigheid en professionaliteit.